

Σχέδιο μαθήματος 1

Δημοσιογραφία εν δράσει: Δεξιότητες για την καλλιέργεια της δημοσιογραφίας μέσω κινητών συσκευών

Περιγραφή μαθήματος:

Η πανδημία έχει αναδείξει την αξία της επικοινωνίας της Επιστήμης στα μέσα ενημέρωσης, ειδικά για αμφιλεγόμενα θέματα που μπορεί να είναι επιρρεπή σε παραπληροφόρηση (π.χ., εμβολιασμοί, κλιματική αλλαγή). Αυτό δεν είναι πάντα εύκολο, εφόσον οι δημοσιογράφοι συχνά χρειάζεται να μεταφράζουν περίπλοκα επιστημονικά ευρήματα σε ιστορίες που να είναι κατανοητές και ενδιαφέρουσες στο ευρύτερο κοινό. Αυτό το μάθημα θα εξετάσει τις συχνές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι δημοσιογράφοι όταν γράφουν για κοινωνικο-επιστημονικά ζητήματα και θα επικεντρωθεί στο καλύτερο εργαλείο που έχει στα χέρια του ένας δημοσιογράφος: την κινητή συσκευή του.

Οι φοιτητές/τριες Δημοσιογραφίας και Σπουδών Επικοινωνίας θα διερευνήσουν πώς να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις κινητές συσκευές τους για να δημιουργήσουν ιστορίες για μέσα κοινωνικής δικτύωσης που μπορούν να μοιραστούν απευθείας με το κοινό μέσω νέων μορφών αφήγησης. Αυτό το μάθημα θα παρουσιάσει επίσης βέλτιστες πρακτικές για την αποτελεσματική επικοινωνία της επιστήμης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ειδικά σε επιστημονικά θέματα που προσελκύουν παραπληροφόρηση. Τέλος, οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με ένα εργαλείο που επιτρέπει τη σύνταξη κειμένου, τον προγραμματισμό και την αλληλεπίδραση σε αναρτήσεις που έχουν τη μορφή νήματος στο Twitter.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Αναλογισμός για τις προκλήσεις που αφορούν τη δημοσιογραφία σε κοινωνικό-επιστημονικά ζητήματα
- Κατανόηση της δημοσιογραφίας μέσω κινητών συσκευών ως μια νέα μορφή αφήγησης
- Εξέταση βέλτιστων πρακτικών για την επιστημονική επικοινωνία στο διαδίκτυο, ειδικά στο πλαίσιο της παραπληροφόρησης
- Αναγνώριση της αξίας της δημοσιογραφίας μέσω κινητών συσκευών

Αναμενόμενα αποτελέσματα:

Μέχρι το τέλος αυτού του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα:

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

- γνωρίζουν διάφορα εργαλεία που επιτρέπουν τη δημοσιογραφία μέσω κινητού τηλεφώνου
- μάθουν βέλτιστες πρακτικές για τη σύνταξη επεξηγήσεων στο διαδίκτυο που διορθώνουν τις παραπλανητικές πληροφορίες
- δημιουργήσουν τις δικές τους αναρτήσεις με νήματα για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Προαπαιτήσεις:

- Εξοικείωση με την πλατφόρμα Twitter
- Πρόσβαση στο διαδίκτυο για τη χρήση του εργαλείου **Typefully** [<https://typefully.com>], μέσω υπολογιστή.
- Εναλλακτικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν και οι ακόλουθες πλατφόρμες, που έχουν παρόμοιες λειτουργίες: ChirrApp (<https://getchirrapp.com>), Thread Creator (<http://threadcreator.com/>).

Σχέδιο μαθήματος

(Συνολικός διάρκεια μαθήματος: 195')

#	Περιγραφή δραστηριότητας	Διάρκεια	Υλικά
Εισαγωγή (5')			
Διαφάνειες 1-2	Εισαγωγή και αναφορά στη δομή του μαθήματος	5'	/
Μέρος Α: Βασικές Αρχές Αξιολόγησης Επιστημονικών Πληροφοριών (45') <i>Ομιλητής: Δρ Νικόλας Διέτης, Επίκουρος καθηγητής Φαρμακολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κύπρου</i>			
Διαφάνεια 3	<i>Οι τέσσερις βασικές αρχές αξιολόγησης επιστημονικών πληροφοριών</i> Εισαγωγική ερώτηση: - Με ποια κριτήρια μπορούμε να αξιολογήσουμε επιστημονικές πληροφορίες; Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν την παρουσίαση του Δρ Νικόλα Διέτη στο σύνδεσμο στο YouTube.	30'	Σύνδεσμος στο βίντεο YouTube https://youtu.be/yUccBhiiL9s
/	<i>Προτεινόμενες ερωτήσεις συζήτησης:</i> - Τι πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη όταν διαβάζουμε ένα άρθρο; - Γνωρίζατε αυτά τα τέσσερα κριτήρια αξιολόγησης επιστημονική πληροφορίας; - Έχετε εφαρμόσει κάποια από αυτά στην καθημερινότητά σας; Μπορείτε να δώσετε κάποιο παράδειγμα; - Ποιες δυσκολίες μπορεί να αντιμετωπίζει κάποιος δημοσιογράφος κατά την αξιολόγηση επιστημονικής πληροφορίας; Αναμένεται ότι θα αναφερθούν κάποιες προκλήσεις όπως: πίεση χρόνου, ανάγκη επιστημονικής και στατιστικής παιδείας, προσβασιμότητα κ.ά.	15'	
Μέρος Β: Χρήση κινητών συσκευών στην δημοσιογραφία (70') <i>Έχοντας εξετάσει το πώς μπορούμε να αξιολογήσουμε επιστημονικές πληροφορίες, το μάθημα εστιάζει στους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να επικοινωνήσουμε την Επιστήμη. Πώς μπορούμε να επικοινωνήσουμε την επιστήμη με τη δημοσιογραφία μέσω κινητών συσκευών;</i>			

#	Περιγραφή δραστηριότητας	Διάρκεια	Υλικά
Διαφάνειες 4-9	<p><i>Τι είναι η δημοσιογραφία μέσω κινητών συσκευών;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ορισμός mobile journalism (MoJo) - Η προσέγγιση MoJo (Social-first approach) - Παραδείγματα εργαλείων για MoJo (το μάθημα θα επικεντρωθεί στη χρήση του <i>Typefully</i>) 	10'	<p>Εργαλεία:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mapchecking.com: εύκολος υπολογισμός του αριθμού ατόμων που βρίσκονται στο πλήθος 2. typefully.com: δυνατότητα δημιουργίας νήματος στο Twitter για άμεση ή μεταγενέστερη δημοσίευση
Διαφάνειες 10-12	<p><i>Ο ρόλος του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (ΜΚΔ) στη δημοσιογραφία μέσω κινητών συσκευών.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Η χρήση του διαδικτύου ως η πιο δημοφιλής πηγή ενημέρωσης πολιτών (σχολιασμός της γραφικής παράστασης από το Digital News Report 2021) - Οι κίνδυνοι παραπληροφόρησης που ελλοχεύουν στο διαδίκτυο (σχολιασμός των γραφικών παραστάσεων από το Ευρωβαρόμετρο 503) - Παραπληροφόρηση και COVID-19 – μεγάλο εύρος παραπληροφόρησης σε θέματα που αφορούν τη δημόσια υγεία και συλλογική προσπάθεια πάταξης της από Διεθνές Δίκτυο Fact-checking της Roynter (σχολιασμός στατιστικών που αναδεικνύουν την έκταση της παραπληροφόρησης) <p>Για όλες τις πιο πάνω πηγές μπορούν οι φοιτητές/τριες να διαβάσουν ή να περιηγηθούν τις συγκεκριμένες πηγές / ιστοσελίδες πριν το μάθημα ή κατά τη διάρκεια του μαθήματος και να ακολουθήσει συζήτηση.</p>	10'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Παρουσίαση κάποιων στατιστικών από την τελευταία αναφορά του Digital News Report (2021) από το Reuters Institute for the Study of Journalism. 2. Στατιστικά από το Ευρωβαρόμετρο 503 (Δεκέμβριος 2019) που δείχνουν ότι η παραπληροφόρηση απασχολούσε τους πολίτες και πριν την πανδημία και ότι ευθύνη για την πάταξη της παραπληροφόρησης έχουν τα ΜΜΕ. 3. Πηγή στατιστικών για παραπληροφόρηση COVID-19: IFCN Coronavirus Fact Checking Alliance
Διαφάνειες 13-17	<p><i>Βέλτιστες πρακτικές επικοινωνίας έναντι στην παραπληροφόρηση</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Γιατί η παραπληροφόρηση είναι επικίνδυνη: οι τρεις κίνδυνοι της παραπληροφόρησης (continued influence effect, illusory truth effect, backfire effect) - Η επικοινωνιακή στρατηγική που μπορεί να εφαρμοστεί στα ΜΚΔ ειδικά όταν επικοινωνούμε επίμαχα επιστημονικά θέματα βάσει του “The Debunking Handbook 2020”. 	20'	<p>Πηγή για στρατηγική & επιτυχημένη επικοινωνία έναντι στην παραπληροφόρηση The Debunking Handbook 2020</p>

#	Περιγραφή δραστηριότητας	Διάρκεια	Υλικά
	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσίαση της στρατηγικής: 4 μέρη που μπορούν να αποτελέσουν επιτυχημένη επικοινωνία έναντι στην παραπληροφόρηση στα ΜΚΔ (γεγονός – μύθος / παραπληροφόρηση – πλάνη – γεγονός) 		
Διαφάνεια 18	<p><i>Το Twitter ως επικοινωνιακό εργαλείο για δημοσιογράφους</i></p> <p>Ερωτήσεις προς συζήτηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τι δυνατότητες προσφέρει το Twitter - Πώς συγκρίνεται ως επικοινωνιακό εργαλείο με άλλες πλατφόρμες ΜΚΔ; <p>Οι ερωτήσεις συζήτησης μπορούν να παρουσιαστούν και με τη χρήση εκπαιδευτικών τεχνολογιών όπως Padlet, Mentimeter.</p>	8'	<p>Προαιρετικά εργαλεία:</p> <p>http://padlet.com/</p> <p>http://mentimeter.com/</p>
Διαφάνειες 18-22	<p><i>Έμφαση στη λειτουργικότητα νήματος στο Twitter</i></p> <p>Παρουσιάζεται η συγκεκριμένη λειτουργικότητα, και η χρήση των νημάτων Twitter ως εργαλείο επικοινωνίας ειδικά σε θέματα Επιστήμης.</p> <p>Παρουσιάζονται κάποια παραδείγματα νημάτων στο Twitter προς συζήτηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τι κάνει ένα νήμα στο Twitter ενδιαφέρον; - Υπάρχουν κάποια τυπικά χαρακτηριστικά; - Υπάρχουν κάποια στοιχεία που ενθαρρύνουν την κατανόηση ή την ενασχόληση με την ανάρτηση; 	12'	<p>Ενδεικτικά νήματα για σχολιασμό (από την Κυπριακή σφαίρα):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://bit.ly/3I2Ttke 2. https://bit.ly/40urod7 <p>Επιπλέον παραδείγματα (στα αγγλικά) μπορείτε να βρείτε στο άρθρο: Gero, K. I., Liu, V., Huang, S., Lee, J., & Chilton, L. B. (2021). What Makes Tweetorials Tick: How Experts Communicate Complex Topics on Twitter. <i>Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction</i>, 5(CSCW2), 1-26.</p>
Διαφάνειες 21-22	<p><i>Καλές πρακτικές για τη δημιουργία νήματος</i></p>	10'	/

#	Περιγραφή δραστηριότητας	Διάρκεια	Υλικά
	<p>Δίνεται έμφαση στη σύνταξη του πρώτου tweet, που είναι αυτό που θα κεντρίσει το ενδιαφέρον των αναγνωστών. Παρουσιάζονται καλές πρακτικές που συνήθως εφαρμόζονται σε νήματα στο Twitter.</p> <p>Έπειτα παρουσιάζονται οι τεχνικές που γενικά χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία της Επιστήμης, και έπειτα παρουσιάζονται και τα χαρακτηριστικά που κάνουν αυτή την επικοινωνία να διαφέρει σε ύφος στο Twitter.</p> <p>Οι πιο πάνω πρακτικές μπορούν να εφαρμοστούν στα παραδείγματα που προηγουμένως έχουν τεθεί προς συζήτηση (Διαφάνεια 20).</p>		
<p>Μέρος Γ: Εισαγωγή στο εργαλείο: Typefully (35') <i>Παρουσίαση εργαλείων που επιτρέπουν επιπλέον λειτουργίες για τη σύνταξη κειμένου σε μορφή νήματος. <u>Απαραίτητη η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.</u></i></p>			
Διαφάνειες 18-19	<p>Παρουσιάζονται τρία εργαλεία που παρέχουν τη δυνατότητα δημιουργίας ενός νήματος στο Twitter, και τα πλεονεκτήματα του καθενός: Typefully (εύκολο, εύχρηστο, δωρεάν προβολή νήματος πριν τη δημοσίευση, δυνατότητα προγραμματισμένης ανάρτησης), Threadstart (περισσότερες επιλογές στη σύνταξη νήματος), Chirr App (περιορισμός αναρτήσεων ανά μήνα στη δωρεάν εκδοχή). Το μάθημα στα εστιάζει στο εργαλείο <i>Typefully</i>.</p>	20'	<p>Εργαλεία: https://typefully.com https://getchirrap.com https://threadcreator.com/</p>
Διαφάνειες 20-27	<p>Παρουσίαση του εργαλείου <i>Typefully</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Λειτουργίες εργαλείου <p>Οδηγίες χρήσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σύνδεση με λογαριασμό Twitter, ή δοκιμαστική μορφή - Παρουσίαση του περιβάλλοντος σύνταξης νήματος - Σύνταξη νήματος και προσθήκες στο νήμα - Δημοσίευση νήματος 	15'	<p>Ιστοσελίδα εργαλείου: https://typefully.com</p>

#	Περιγραφή δραστηριότητας	Διάρκεια	Υλικά
	Εκτός των διαφανειών, μπορεί να παρουσιαστεί και εν δράσει το συγκεκριμένο εργαλείο μέσω της ιστοσελίδας του.		
Μέρος Δ: Typefully εν δράσει (35')			
<i>Αυτό το μέρος εστιάζει στην εφαρμογή της επικοινωνιακής στρατηγικής που παρουσιάστηκε στο Μέρος Β, με τη χρήση του εργαλείου που παρουσιάστηκε στο Μέρος Γ.</i>			
Διαφάνειες 28-30	<p>Δραστηριότητα (20')</p> <p>Οι φοιτητές/τριες καλούνται να δημιουργήσουν ένα νήμα που να αντικρούει την παραπληροφόρηση σχετικά με ένα από τα θέματα που παρουσιάζονται από επιστήμονες στο συνέδριο «Θεωρίες Συνομωσίας και Επιστημονική Αλήθεια». Το θέμα μπορεί να το επιλέξουν οι φοιτητές/τριες ή να προεπιλεγεί από τον εκπαιδευτή. Ο σκοπός της δραστηριότητας είναι η δημιουργία ενός νήματος στο Twitter μέσω του εργαλείου Typefully, που να αποτελείται από τουλάχιστον 4 συνδεδεμένες αναρτήσεις, και να ακολουθεί την επικοινωνιακή στρατηγική που παρουσιάστηκε στο Μέρος Β.</p> <p>Οδηγίες προς φοιτητές/τριες: Χρησιμοποιήστε το εργαλείο για να δημιουργήσετε ένα πρόχειρο αρχείο νήματος βάσει κάποιου σεναρίου παραπληροφόρησης που θα σας δοθεί. Το νήμα θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να αποτελείται τουλάχιστον από 4 αναρτήσεις • να ακολουθεί την επικοινωνιακή στρατηγική που αναφέραμε (γεγονός – μύθος / παραπληροφόρηση – πλάνη – ενισχυτικό γεγονός) <p>Συζήτηση (15') Έπειτα ακολουθεί συζήτηση και ανατροφοδότηση βάσει των νημάτων που έχουν δημιουργηθεί.</p>	35'	<p>Πηγή: Το Βήμα / Σύνδεσμος στην εκδήλωση επιστημόνων από το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών – ΕΚΚΕ και το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ -ΕΙΠ: https://youtu.be/WX5EBBfqTks</p> <p>Θέματα που καλύπτονται:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. COVID-19 Εμβόλια 2. Προσελήνωση NASA 3. Τεχνητή πρόκληση καταστροφικών σεισμών 4. Chemtrails 5. Επίπεδη γη 6. Εξωγήινοι στο Roswell, New Mexico 7. Κυβερνητικός έλεγχος καιρού 8. Αστρολογία και διαμόρφωση χαρακτήρα 9. Αναφορές για UFO 10. Η κλιματική αλλαγή δεν υπάρχει
Κλείσιμο: Σύνοψη στόχων του εργαστηρίου (5')			
40	Συνοψίζονται οι στόχοι του μαθήματος, γίνεται αναφορά στις πηγές και εργαλεία που παρουσιάστηκαν.	5'	

Χρήσιμη βιβλιογραφία

- Artwick, C. G. (2013). Reporters on Twitter: Product or service?. *Digital Journalism*, 1(2), 212-228.
- Canter, L., & Brookes, D. (2016). Twitter as a flexible tool: How the job role of the journalist influences tweeting habits. *Digital Journalism*, 4(7), 875-885.
- Chary, M. A., & Chai, P. R. (2020). Tweetchats, disseminating information, and sparking further scientific discussion with social media. *Journal of Medical Toxicology*, 16(2), 109-111.
- Gero, K. I., Liu, V., Huang, S., Lee, J., & Chilton, L. B. (2021). What Makes Tweetorials Tick: How Experts Communicate Complex Topics on Twitter. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction*, 5(CSCW2), 1-26.
- Graham, S. S. (2021). Misinformation inoculation and literacy support tweetorials on COVID-19. *Journal of Business and Technical Communication*, 35(1), 7-14.
- Hermida, A. (2013). # Journalism: Reconfiguring journalism research about Twitter, one tweet at a time. *Digital journalism*, 1(3), 295-313.
- Hill, S., & Bradshaw, P. (2018). *Mobile-first journalism: Producing news for social and interactive media*. Routledge.
- Lewandowsky, S., Cook, J., Ecker, U. K. H., Albarracín, D., Amazeen, M. A., Kendeou, P., Lombardi, D., Newman, E. J., Pennycook, G., Porter, E., Rand, D. G., Rapp, D. N., Reifler, J., Roozenbeek, J., Schmid, P., Seifert, C. M., Sinatra, G. M., Swire-Thompson, B., van der Linden, S., Vraga, E. K., Wood, T. J., Zaragoza, M. S. (2020). The Debunking Handbook 2020. Available at <https://sks.to/db2020>. DOI:10.17910/b7.1182
- Pavelle, S., & Wilkinson, C. (2020). Into the digital wild: utilizing Twitter, Instagram, YouTube, and Facebook for effective science and environmental communication. *Frontiers in Communication*, 5, 575122.